

Online (video)bellen & privacy

Aanbevelingen voor onderwijsinstellingen

Gebruikt u als onderwijsinstelling een systeem voor online (video)bellen? Of wilt u dat gaan doen? Let dan op de volgende punten, zodat u de privacy van uw leerlingen of studenten en uw personeel beschermt. Aan het eind vindt u een checklist.

De tekentafel

Doel en grondslag

- Sta stil bij waarom precies u wilt online (video)bellen en zorg dat u dit doel goed kunt onderbouwen.
- Bepaal op basis van welke [grondslag uit de AVG](#) u online (video)bellen inzet.
- Let op: u mag de verzamelde gegevens nooit voor iets anders gebruiken dan dit vooraf bepaalde doel.

Noodzaak (voor maken van opnames)

- Ga na of het noodzakelijk is om studenten of leerlingen en docenten in beeld te brengen om uw doel te bereiken.
- Maakt u een [opname van de les of het college](#), bijvoorbeeld om later terug te kunnen kijken? Dan mogen daarin in principe geen leerlingen of studenten te zien zijn. Geef daarom van tevoren aan wanneer de opname start. Zo weten uw leerlingen of studenten wanneer zij hun microfoon en camera moeten uitschakelen.
- U mag niet zomaar opnames maken waarop leerlingen of studenten te zien zijn. Dit mag alleen in uitzonderingssituaties. U moet dan goed kunnen onderbouwen waarom dit noodzakelijk is. En dit van tevoren duidelijk uitleggen aan uw leerlingen of studenten.
- Maak gebruik van standaardinstellingen van de gebruikte applicatie om de privacy zo veel mogelijk te beschermen.

DPIA

- Voer een [DPIA](#) uit voordat u gaat online (video)bellen. Vaak is dit [verplicht](#).
- Betrek hierbij ook leerlingen/studenten en docenten, als dat kan.
- Ga periodiek na of u de DPIA moet herzien. Bijvoorbeeld als de coronamaatregelen worden versoepeld.

Samenwerking

- Betrek de [FG](#) tijdig bij de inzet van online (video)bellen. Het (achteraf) informeren van de FG over gemaakte keuzes is niet voldoende.
- Bespreek oplossingen voor onderwijs op afstand met belanghebbenden, zoals bijvoorbeeld de studentenraad en de medezeggenschapsraad.
- Werk samen met andere schoolbesturen en/of koepelorganisaties. Deel kennis en wissel ervaringen uit. Trek samen op richting grote spelers op de markt.

Aanschaf

Leverancier kiezen

- Maak gebruik van de [Keuzehulp videobel-apps](#) van de AP en van de website [lesopafstand.nl](#), samengesteld door onder meer het ministerie van OCW en sectororganisaties.
- Kies een softwareleverancier die voldoet aan de privacywetgeving. Dat bent u verplicht.
- Stel eisen aan het gebruik van gegevens van uw leerlingen/studenten en personeel, waaronder (kwetsbare) kinderen. Besteed in ieder geval aandacht aan het direct wissen van gegevens die niet noodzakelijk zijn.

Verwerkersovereenkomst afsluiten

- Sluit een [verwerkersovereenkomst](#) af met de leverancier.
- Zorg dat de afspraken ten minste voldoen aan de eisen van de AVG.
- Let er vooral bij leveranciers buiten de EER op dat de juiste waarborgen zijn getroffen.

Vorbereiding en instructies

Beleid opstellen

- Zorg voor instellingsbreed [beleid voor het gebruik van online \(video\)belapplicaties](#). Leg daarin in ieder geval vast in welke gevallen online (video)bellen kan worden ingezet, met welke middelen en op welke wijze persoonsgegevens worden verwerkt (zoals bewaartermijnen, beveiliging en toegang tot de gegevens).
- Zet dit beleid om in concrete richtlijnen en instructies voor docenten en studenten/leerlingen.

Informer en instrueren

- [Informeer studenten, leerlingen en ouders](#) over wat er met hun gegevens (of die van hun kind) gebeurt, in voor hen begrijpelijke taal.
- Informeer studenten, leerlingen en ouders over de [privacyrechten](#) die ze hebben.
- Instrueer uw leerlingen of studenten om persoonlijke zaken buiten beeld te laten. Komt er tijdens het online videobellen te veel gevoelige, persoonlijke informatie in beeld? Vraag aan de leerling of student om de camera uit te zetten of zorg dat u de camera kunt uitzetten om de leerling/student te beschermen.

Rechten van studenten, leerlingen en ouders

- Richt een proces in om studenten, leerlingen en ouders hun rechten te laten uitoefenen. Bijvoorbeeld als een student of leerling inzage vraagt in opnames.

Vorbereid zijn op incidenten

- Bedenk dat [datalekken](#) of andere incidenten nooit helemaal uit te sluiten vallen, hoe goed u alles ook ingericht heeft. Wees hierop voorbereid.
- Bespreek met leerlingen/studenten en docenten wat er zoal kan misgaan en wat te doen in deze situaties, om de gevolgen zo beperkt mogelijke impact te laten hebben.

Meer informatie

U vindt meer informatie en uitleg over deze aanbevelingen in het rapport [Onderzoek online \(video\)bellen en online proctoring in het onderwijs](#) van de Autoriteit Persoonsgegevens.

Checklist online (video)bellen

Aan de tekentafel
☐ doel en grondslag bepalen
☐ noodzaak bepalen
☐ DPIA uitvoeren
☐ samenwerking zoeken
Aanschaf
☐ leverancier kiezen
☐ verwerkersovereenkomst opstellen
Vorbereiding en instructies
☐ beleid opstellen
☐ informeren en instrueren
☐ rechten van studenten, leerlingen en ouders
☐ voorbereid zijn op incidenten